

Forfatter: Worm, Jacob

Titel: . - [1968]

Citation: Worm, Jacob: ". - [1968]", i Worm, Jacob: . - [1968], udg. af ERIK SØNDERHOLM , [1968]-1994, s. 446. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-worm01val-shoot-idm140677729327440/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: . - [1968]

6. *Tekstgrundlag: Nks. 355,2^o, III, p. 161 ff. - Overskrift indsat af Udg. - Contra-Svar derpaa B¹ C Contra-Svar derpaa B² Endnu Contra-Svar paa den anden E Svar F Chrste Fossis Contra-Apologie D Jacob Worms Contra-Svar derpaa A - Digtet: 1^a lumpen . . bær] skidsen Calott den Luddring han bær F hand] saa C 1^a Men] Dog F Hundc] Hunden B² F henkaster] F kaster A-E 1^a Den] B C E F De A D skriger] viiger F faar] B² C E fik D for A B¹ F 1^a Hvi . . Sandheden] Hvi tager du icke her Samdhed F vilt] vild D 2^a mig] dig D 2^a Reedelig] B-F rædelig A 2^a dievlen] Kochen F 3^a icke] ey B 3^a bic] lide F 3^a Pot] Spot D 3^a Du] Din E 4^a Thi for] ÷ D 4^a og bag] ÷ D sturre] stirrer F
7. 5^a Du lumpen] Din fulde E 6^a Beenen' ij C D F Benet i E Beene A B vel og] den dog F vel dog E 7^a Du . . Storm] Du mindes vel, hvor Du og den Røde løb Storm F 7^a Sielfv Tredic] E sielfer F selv træder B² selvtrædes A B¹ C D ij til C 7^a som . . Rot] som Kuken er tegnet paa Slot (jf. 9^a) F 8^a bytted'] Udg. bytter A-F 8^a ej meere] ej længer C ej meere opregne] opregne ej meere E
8. 9^a skal] kand F 9^a Dit . . Slot] Dit Rygte dig følger som Halen Sin Rott (jf. 7^a) F Kuchens] Gjøgens D 10^a Hæder] Skamm F Ær E 10^a de siunger] det siunges F 10^a vel] ey E F*

3. Nogle Cardinalers Forslag

Signaturfortegnelse:

A ¹ Nid. 309,4 ^o	p. 101	H ¹ Gks. 2409,4 ^o	p. 331
A ² Nks. 405,2 ^o	p. 225	E ² Gks. 2406,4 ^o	p. 1024
A ³ Add. 249,4 ^o	p. 350	E ³ Thott 1524,4 ^o	p. 299
		E ⁴ Thott 1523,4 ^o	p. 310
B Gks. 2403,4 ^o	p. 223	F Thott 744,2 ^o	p. 160r
C ¹ Add. 160,2 ^o	p. 152		
C ² Add. 484,4 ^o	p. 259	G Rostg. 259,4 ^o	p. 9
D Thott 1528,4 ^o	p. 224	H ¹ RiA.	løst ark
		H ² Hertel, I	p. 13

9. *Tekstgrundlag: Nid. 309,4^o, p. 101 ff. - Overskrift: 1 Nogle] Concilium Cardinalium Quorundam de piscatura Cetorum in mari insveto inter Herculeas columnas. Nogle G J:W: Vers om Doctor Kingos Andet Giftermael da Han tog en gamel riig Enke kone; De Piscatura Cetorum in mare insveto inter Herculeas Columnas. Nogle H¹ J. Worm de Piscatura Cetorum Eller Satire over Doct: Biskop Kingos 2^{det} Giftermaal, da han*

tog en gammel rüg Kone til Fruen H^2 4 reformadtz] Reformation $G H^2$
 Reformationen $E^{2,4}$ 5 den] $B-H$: A interdict] interdicto $D E$ 8 Huall-
 fische-draet] $F G H$ Hval-Fisken D hualliskendet $E^{1,3}$ Hvalfiskschindet
 $E^{2,4}$ helle-fische-draet $A B C$ 10 columnas] Columnas. Bryllups Vers H^2
 columnas Montescue alabastri-ti-des F columnas det er Jacobi Wormii
 æredigt, ofver dend ny-creerede Bisp Dn: D. Thomas Kingo, Til Ot-
 thense udj Fyen $A B C$ - *Digtet*: 3 Hand .. gad] Hand ikke Vilde plaske
 kaad C Vild iche meere plasche gaa E Hand gad ey mere plaske vaad H
 6 est] var E 7 Strand-Ørnen] Strandormen $D E$ 9 hvister] hvæser $D F G$
 presser E^* 10 spreller] spiller $D E^3$ 11 Bespruder:] Bespuder $D E^3$ Be-
 speider $E^{2,4}$ 12 skreller] skielder $G H$ schraller E 15 røet] $D-H$ nu $A-C$ 18
 kurre] Knurre $D H$ murre F 20 trylle] tyld D tilde E^3 hælde $E^{2,4}$ trygle H
 10. 23 Muusen] muren G 25 Med] Ved $F H$ 26 med] ved $E F$ 27 Konst]
 gunst B og Cuur] af kuur E 28 Forskrecke] Afskrække $D E$ 31 seyler jo
 paa] gaar jo med paa D sigl] Joc med paa E^3 jo] med E 35 kieb-Mand-
 skab og] Kiøbmandskabets $G H$ 39 jo] vel $D E$ jo min pipe] gierne Piiben
 F 41-42 *anbragt ml.* 44 og 45 H 42 fattig] stakkels $D-H$ 42 peldtz] pilt E
 43 kasse-bold] *Udg.* Kaste-bold $E-H$ Rasse-bold $A-D$ 45 Floeden] Farten
 $D E$ 48 kycker] Kiecker $D E^{1,2,4}$ F kieck er E^2 $G H$ trefven] drefven
 $E-H$ 49 ruschen-snuschen smule] *Udg.* snuschen] smisken $G H$ smusken
 $A-F$ smule] smille $A-H$ 50 aldt] nu $D E$ 51 Hañ] Hand $G H$ 54 Til..
 prikke] Saa nær til punct og prikke $D E$ 55 til] i $D-F$ hañss] sin F 56 Ham]
 Hand $F H$
 11. 58 hal] $E-G$ hald D holdt $A-C H$ vor] $D-H$ min $A-C$ 59 min] $D-G$
 mig $A-C$ Dulle] Ducke F 62 dyre] Due H Pelle] Smykke D 63 en] hver
 D den F 64 Min .. Skrelle] Min svage Alders Krykke D 66 og 68 *om-*
byttet i $D E$ 72 ansigt] $E-H$ Pandt D herte $A-C$ 75 Slich] flich E Schick
 F 76 om keye] $E^{1,2,4}$ H om kreye E^3 G om Leye F og Kcie D omfeye
 $A-C$ 77 kluch] j] hønse $E F$ dybe $G H$ heese D 78 Og] O $D-G$ og] O $D E$
 Woch] vec $D E$ 80 buch] puk $D E^3$ 81 sidt] suot E viit F fär] for E 82
 Lage] lange F 86 blyc] siug $D E$ søgn $G H$ Summ F var Hand] hand var
 E^3 F 87 sat] faaed E
 12. 91 den] hand $E-H$ 92 Opløber] oplabes F opløbet D heede] Hunde
 F^* 97 Kingos] Thomas F 98 Paa] Ved $D-H$ tviane] fiine D^* 100 blide]
 Milde $D E$ 103 Og] Med $D E G H$ 104 Admiral] vimpeler F beklæde]
 betræde F 106 troiss] Lyst F 107 Om hand med] Hand da med E 108
 flinch] flux E flyx D funck' $G H^3$ 109 og eengang] eengang og $E F$ Giede]
 Peder F 111 grafve] lave $D E$ 113 At] D Mens E Mon $A-C$ $F-H$
 116 Siin .. svinge] Hindda sin Fane svinge $D-H$ 118 Kingo] Hannem F
 119 hañ] i] i sin F arm] barm $E H$ 123 Kingos] saadan F lych'] Lyst $D-H$
 124 gafa] Lyst $D E$ bær leede] $D-F$ begrede G berede $A-C H$

13. 125 Men] Min *GH* Kingo] *K*, kun *F* 126 dog] dig *A²⁻³* Jer *G* 127 venlig] vanlig *A²⁻³* Gunstig *D* 128 vind] mood *DE* luft *F* 129 J Straxen] Jmedens *F* strengt] sterkt *D* 131 maa] skal *DE* 133] ÷ *D* Hatten af] Hatten af etc. etc. *ABF-H* 134-136 Om . . feyle] *CE* ÷ *AB* *DF-H* 139 Træer] Trær *FH* Traad *D** Gibbert] Gilbert *GH* Gilibert *F* Gillebert *D* nu] ÷ *DH* afsat] afsæt *F* Trær . . skoer] Om i end gaar med pyntet skoer *E* 142 Neglicher og] Safran og med *D-H* 145-440] ÷ *E²⁻⁴* 146 Med] j *DE¹GH* og] og i *DE¹* Roser] *A²⁻³B-DE¹F-H* Rosse *A¹* 147 arme dreng] grine dreng *BC* 148 Pæl] Flod *F* Mosse] Moser *CD¹* *F-H* 149-440] ÷ *E¹* 149 tet] tit *FH* 151 nibe] knibe *A²⁻³H* nabbe *DF* vredt] frit *H* ret *F* 157 tør] faar *F* for *DH* bøffels] Bever *DF* Hatt] *A²⁻³DFG* pach *A¹BC^H*

14. 160 Da . . Nache] Da hviner hun om Nakke *C* Hint er da best om Nakke *D* Den tæker best om Nache *F* Mand tagr dend vel til tache *G* Vil falde paa hans Nakke *H* 162 Hiin] Du *F* 163 schader] hindrer *DFGH* 164 Det] Den *DFGH* 165 sær] skar *BC* 167 Hiin] hun *A²⁻³* af] med *BC* for *D* 168 sinchiss] svekkes *B-D* tilbage] tilbagen *BCF* 170 Og] Ved *F* 171 Samt] Og *DF* 172 Spidtz] hidse *DF* 173 Dynch-erche] Dynkerker *BC* Dynkercker *F* Dynkirke *D** 176 Krage] Kaage *F* 177 valttret] *A²⁻³BC^H* valted *G* veitet *D* vralttret *A¹* Som . . frem] Som før de gaar volterer frem *F* 179 Mimring deñ] men Jeg dem *F* 180 stricke] sticke *GH* 181 Kingo] Macker *F* 183 Een . . Wen] et og andet Veiir *D* 186 altid] aldrig *DFGH* 187 Mamma-liucken] Mammelukkens *H¹* 189 da] og *GH* paa] en *BC* 190 Med] Blant *D* 191 slentre] slante *H*

15. 200 vel] da *DFGH* 203 Sig . . det] Bleffv redd for saadan *FGH* Sig Red for saadan *D* 206 Fruer] *DF* Frue *A-CG-H* 207 Beltet] belte *GH* 208 Grue] gruer *DF* 209 skulte] *DF* skiule *A-CG-H* 210 for suive] *DH* aff Syfve *F* for siffve] *ABCFG* 211 Røg] Graad *DF* 212 grafve] grave *DH* 215 tørre staa] forrestaa *DH* farre staa *G* 217 vel fuld] fuld feed *DF** 223-248] ÷ *H*

16. 235 gi diss bedre] *DF* giffviss bedre *ACG* 237 viss] diss *DFG* Rade] magle *A²⁻³* gade *F* 238 blæst] her *F* 239 lenge] lange *A²⁻³DFG* 244 gaar] naar *FG* maa *D* dog] vel *DFG* 251 Som . . om] Som der er skrevet meget om *D* Som j der noget skriffver om *F* 252 bud og brev] brev og bud *GH* Brev og Bullam *D* Breffv og Bull *F* tillafvet] tillave *BC^H* anlavet *F* lavet *D* 253 Nonne-Broe] Vaade broe *D* 254 stafn] staf *D* 256 her nu j] *A²⁻³DF-H* nu udi *BC* nu j *A¹* 257 indulgentze] Privilegi *D* 258 schandtzer] skantzze *DG* 259 som] der *DFH* 259-260] ÷ *BC* (*C²* har dog nederst på siden diss to vers i stedet: Kand Paven derfor blive vreed/At man tår Jomfru Krandsen) 260 mecre sandtzer] meer kandsantze *D*

17. 262 hvort] hvor $A^{2-3} C D F-H$ 268 tillavet] $C D F H$ tillafver $A B G$
 269 fandtz] Svantz H^1 271 Kandz] $D F$ fandtz $A-C G-H$ 282 hid] $D F G H$ hand $A-C$ 285 Kierne] $D F$ hierne $A-C G-H$ 286 piass] Piass
 A^{2-3} pis D Priis F 288 piadder] D Jadder F Fadder $B C H^1$ Pater H^2
 Fiadder $A G$ 291 Frier-Lund] Fruer-lund D
18. 295 Nunnen] Bruden F Vennen D 297 Haar] skiag $D G H$ 299 Hand
 .. laar] Hand blues ey for Bejle leeg D Hand krymp'r sig ey for beyle-leeg
 G Han krymper ey sig (sig ey H^2) for brude leeg (læg H^2) H Hand sig i
 Beyler-Leg vel staar F 302 det] dit $D F$ 304 rende] løbe D rulle F 306
 rippe] vippe C trippe $D F$ 308 ej schal] skal ey $G H$ 311 Forlindrer] For-
 vinder $D F$ 313 Saa .. gifv'] Saa] self giver $G H$ 316 Vel] Ret $D F G H$
 319 kilden knockel] kildre-knogler D kilden Kiortel $G H$ Kildrend Knor-
 bell F 320] .. dysse]] søden søfn at dysse $G H$] søde Søvn at dysse
 $D F$ 325 Opkl'ing'] *Udg.* Opklinge $A-H$ Merssen] $D H$ Mersit F Merssen
 $A-C G$ 326 Nunnen] Noane $G H$ numle $F *$ 327 Paters] Peters H^1
19. 331 ey .. fejl] ey slet (slet ey H^2) slaar jæt feyl $G H$ 336 ligge] legge
 $D F H$ 342 beylen] bejler $D H$ beile F 343 dog] da $D G H$ 344 kuld-
 seyde] kuldseiler H 346 bølger] bølgen $C D G H$ 348 ulf] Uld H kiem-
 miss] klemmes F 351 fih]] fick $D F$ og .. liv] $D F G H$ i Bryst og Liv
 C] lyst og liv $A B$ 352 Hørs] H huus D Hørs $A-C F G$ benckes] $F G H$
 brekkes D lenckiss $A-C$ 361 oors] bords H 362-363] ÷ H
20. 364 Og holder] Beholder F - Corollaria] Corollaria til Hans 2^{det} Gifter-
 maal H^2 Her faa (fejl for: paa) følger i samme Vers Corollarie-Additamente
 vide Paa et stykke Papir pag: 6 H^1 366-396 ikke strofedelt i $G H$ 366-396]
 ÷ D - *Digtet:* 367 springske] springe F Spanske H 371 taff] tabt $G H$
 373 til] i F 374 Svaber] Svater H 375 spidtz] vinde $C H$ 376 Men ..
 taber] De Vind i Skyer taber F 386 ad] $F-H$ af $A-C$ 388 Fort] Staaed F
21. 394 Ham] $C P$ Hand $A B G H$ -*Efterskriften:* Cum . . Piscatoris
 anbragt efter 440 H Over 397: Additamenta H^1 Corollaria 2. Imod Kingo.
 Additamenta H^2 Corollarium D 397-440] ÷ $F G$ 398 kloe] kløer D
 399 sammenkuer] sammenkner H^2 401 Brumle biørne, tude ørne] *Udg.*
 Brumler Biørne] tuder ørne! $D H$ Brumler ørne, tuder biørne $A-C$
 403 Sange] Siunger D 405 Rangle] H Range $A-D$ schürer] Stærer D
 406 kyser .. krog] Skrækker Drengen op i krog H Skrækker op i Ave
 Krog D 408 tette] lette A^{2-3}
22. 410 Springe] Spille $B C$ 411 Bencke] bekke $D H$ vifven] Riven H
 414 Spagger] Spæger H Vamse] Vamte D 417 Lüire] D Luure $A-C H$
 418 dog] dig A^{2-3} tolde] toldes H 419-420] ÷ D 419 Huuse] *Udg.* Knuble
 $A C H$ Knuble] *Udg.* Huule $A-C H$ 420 dog] dig H 423 Tinte-] Tinter
 D Tungen] Tunge D Rencke] Rynke $D H$ 425 Stüme-kocken] Stüme
 Kløkken D priime-klocken] pine Kokken D 426 til] paa $D H$ bed] $D H$

bred *A-C* 427 Scholde-] Skalde- *H* Aske- *D* 429 Erdtze] Ertz i *D H*
 Mellem 430 og 431 følgende indskud:

Bømmerutte Spragled Putte
 Lad dig stryge paa din top. *D*

Var ey kilden, Flække Silden

Holt for Kokkekniven Top (vel fejl for: trop) *H*

23. 432 duus] *Udg.* duuss *ABCDH* gi . . dop] give (gi et *H*) duus og
 dons *D H* 434 frie] fisk *D* 435-436] ÷ *D H* 438 Munden] Under *H* 440
 Hav] *D* Half *A-C H*

4. Da Kingo blev Biscop

Signaturfortegnelse:

A	Nks. 819c,4°	p. 158	B ²	RIA. (I)	bindets inderside
			B ³	Hertel, II	p. 280
B ¹	Oslo U. B. 27,8°	p. 84v			

24. *Tekstgrundlag*: Nks. 819c,4°, p. 158. – *Overskrift indsat af Udg.* – Mag. Jacob Orrn, da Kingo blev Biscop *B¹* Da Th. Kingo blev Biskop gjorde Mag. Jac. Worm dette Anagr. *B²* Ingen overskrift i *A B²* 2 infula, gramen] gloria stramen *B*

5. Gud og Belial

Signaturfortegnelse:

A	Gks. 2526,4°	p. 254	D ¹	Nks. 355,2°, IV	p. 504
			D ²	Nid. 308,4°	p. 17v
B	Thott 742,2°	p. 128v	E ^a	{ Oslo U. B. 215,2°	p. 42
				{ E ^a Add. 284,4°	p. 126
C ¹	Oslo U. B. 260,4°	p. 149	E ^b	{ E ^b Add. 249,4°	p. 273
C ²	Gks. 2405,4°	p. 35		{ E ^a Kall 395,4°	p. 215
C ³	Rothe ³ , I	p. 100	F	Gks. 2404,4°	p. 405
C ⁴	Nid. 549,8°	p. 34	G	Ulld. 447,4°	p. 121
C ⁵	Oslo U. B. 624,4°	p. 169			

29. *Tekstgrundlag*: Gks. 2526,4°, p. 254 ff. – *Overskrift*: 8 kortelig] Korteligst *B D E F G* ÷ *C* Riimskrefven] reenskreven *D E F G* 9 udi en Samtale] *B* og ved en Samtale *D E F G* i en samtale *C* ÷ *A* Theologum] *B-G* Theologum (Guds Mand) *A* 10 Polinicum] *B-G* Polinicum (Verdens Gymnasist) *A* 11 alle] *B C* befattende alle *D-G* befattede alle *A* 10-15 alle